

(3) נסחו את משפט 1 כמשפט המלצה להורים.

(4) לפניכם שני משפטים:

(1) אפילו חברי הקיבוץ לא ידעו מה מתחולל מתחת לאפס.

(2) חברי הקיבוץ אפילו לא ידעו מה מתחולל מתחת לאפס.

במה משנה שינוי המיקום של המילה 'אפילו' את משמעות המשפט?

תרגיל 2

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

מתוך: "129 סיבות טובות לצאת מהבית", הוצאת מפה, 2003

טיול בטלביה (ע"פ הקטע: דוד קרויאנקר מטייל בטלביה)

¹ בשכונה הירושלמית הוותיקה טלביה כדאי לבקר כמעט מכל סיבה אפשרית. ² זו אחת השכונות היפות בירושלים ובארץ בכלל. תמיד מטופחת ותמיד פורחת. הסיבה העיקרית לכך היא מיקומה, על ציר הנסיעה ממלון המלך דוד לבית ראש הממשלה ולבית הנשיא.

ההיסטוריה של השכונה משקפת את יחסי היהודים, המוסלמים והנוצרים בארץ ואת תמצית הסכסוך הערבי-ישראלי. ³ מאז ומעולם גרה במקום שמנה וסלתה של הארץ. נשיאים, רופאים ומנהלי מחלקות, עורכי דין מהשורה הראשונה ושופטים ⁴ כולם גרו פה כשהיו בשיא תפארתם, ⁵ ורבים מהם מזדקנים פה בשבת בבוקר על הספסלים בכיכר סלאמה שבמרכז השכונה.

השאלות

(1) איזה קשר לוגי קיים בין המשפטים 1, 2?

(2) נסחו את המשפטים 1, 2 כמשפט אחד במבנה תחבירי כלשהו, באותו קשר לוגי שצינינתם בסעיף (1).

(3) מאז ומעולם גרה במקום שמנה וסלתה של הארץ. (משפט 3)

הסבירו את הביטוי 'שמנה וסלתה' ע"פ ההקשר,

ולאחר מכן בדקו במילון, ומצאו שם את הפירוש המדוייק של הביטוי.

(4) המשפט הראשון מנוסח כהמלצה. נסחו אותו כהנחיה למדריכי טיולים. השתמשו בפועל בגוף שני.

(5) ציינו את הסוג התחבירי של המשפטים הממוספרים: **פשוט, מאוחה או מורכב.**

במשפט מורכב תחמו את העיקרי ואת הפסוקית, וציינו **אם הפסוקית היא משלימת פועל או שם.**

תרגיל 3

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.
מתוך: 200 אתרי הביילוי הטובים בישראל, הוצ' מפה, 2001

חוף בצת

הקטע שבין חוף אכזיב וראש הנקרה הוא מן היפים בארץ: רצועת חוף פראית, סלעית וציורית וים בצבע טורקיז עז.
¹ בחוף מתפתחות לגונות שבתוכן מתקיים עולם חי עשיר. מלפפוני ים (לא לסלט), קיפודים, ארנבונים, תמנונים ועוד חיים בשלווה בתוכן.
² בשמים חגים עורבים, סיקסקים ועוד.
³ בחורף הכול פורח, גם פרחים שזרעיהם הגיעו מההר.
⁴ בנוסף אפשר ללכת צפונה, עד שתיתקלו ברכבל של ראש הנקרה.

לסיכום, דבר המדריך:

- א. עונה מומלצת: כל השנה
- ב. חניה: קלה
- ג. גישה לנכים: קשה
- ד. בעלי חיים: מותר
- ה. מומלץ לבוא עם הילדים.

- (1) ציינו את הסוג התחבירי של המשפטים המסומנים: **פשוט, מאוחה או מורכב.**
- במשפט מורכב תחמו את העיקרי ואת הפסוקית, ציינו אם הפסוקית היא משלימת פועל או שם.
- (2) מצאו נושא ונשוא במשפטים: 2, 3.
- (3) לפניכם שני משפטים שבהם מודגשת המילה **גם**.

- בחורף הכל פורח, **גם** פרחים שזרעיהם הגיעו מההר.

- **גם** בחורף הכל פורח.

במה משנה שינוי המיקום של המילה 'גם' את משמעות המשפט?

שאלות על סיכום דבר המדריך:

- (1) נסחו את הנאמר בסעיפים א' ב' **כמשפט מאוחה.**
- (2) נסחו את הנאמר בסעיף ד' **כהנחיה** למטיילים. השתמשו בפועל בגוף שני.
- (3) הוסיפו לנאמר בסיכום ההמלצה בסעיף ג', איבר נוסף, כך שיווצר משפט **מאוחה בקשר של סיבה.**
- (4) נסחו את דברי המדריך בסעיף ה. **כמשפט מורכב בדיבור ישיר**, הפונה אל המטיילים.